

29.11.2017

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo@tem.fi

paula.laine-nordstrom@tem.fi

Liikesalaisuusdirektiivin kansallista täytäntöönpanoa valmistelevalle työryhmän mietintö

Lääkärkartelli kiittää mahdollisuudesta lausua Työ- ja elinkeinoministeriön työryhmän mietinnöstä uudeksi liikesalaisuuslaiksi. Hallituksen esityksen muotoon laaditussa mietinnössä ehdotetaan säännöksiä mm. liikesalaisuuksien hankkimisesta ja ilmaisemisesta. Lääkärkartelli viittaa palkansaajakeskusjärjestöjen 5.10.2017 antamaan lausuntoon ja toteaa lisäksi seuraavaa:

Liikesalaisuuksia koskevat säännökset ja niiden mahdollistamat sopimukset ovat kilpailukieltosäännösten ja –sopimusten kanssa osa järjestelyjä, joilla työnantajat pyrkivät vaikeuttamaan työvoiman liikkuvuutta ja näin ollen heikentämään kilpailua työmarkkinoilla. Näihin järjestelyihin tulisi lähtökohtaisesti suhtautua torjuvasti. Yrityksillä on toki myös aitoja ja oikeita tarpeita suojella liikesalaisuuksiaan. Johtuen sääntelyn haitallisista vaikutuksista työmarkkinoille, nämä tarpeet tulisi järjestää minimisääntelyllä. Sääntelyssä ei siis tulisi mennä yli sen, mikä kohtuullisesti turvaa yritysten lakiin perustuvat tarpeet liikesalaisuuksien suojaamiseksi. Lisäksi tulee korostaa, että työntekijöiden sananvapautta ei saa kohtuuttomasti rajoittaa eikä tule luoda mekanismeja, jotka voivat johtaa työntekijöiden ankaraan ja yllättävään vastuuseen liikesalaisuuden ilmaisemisesta.

Liikesalaisuuksia koskevat ehdot ovat työsopimuksissa varsin yleisiä. Tämä ei liene ongelma niin kauan kuin kysymys on aidoista liikesalaisuuksista ja valitut keinot ovat oikeasuhtaisia. Työsopimuksissa on kuitenkin yleistynyt tapa, jossa työnantaja määrittelee itse liikesalaisuuksien laajuuden. Liikesalaisuutta ei ole työsopimuslaissa itsessään määriteltä. Liikesalaisuudet pyritäänkin usein määrittelemään hyvin laajaksi, käsittäen lähes kaiken mahdollisen jopa työpaikalla käytyjä keskusteluja. Suojattavien liikesalaisuuksien piiri olisikin rajattava selkeästi ja sellaiseksi, että se käsittäisi vain työnantajan lakiin perustuvia suojaustarpeita. Ehdotetussa laissa liikesalaisuuden määritelmä rajaa osaltaan suojattavia liikesalaisuuksia, mutta se ei kuitenkaan estä määrittelemästä liikesalaisuuksiksi sellaisia seikkoja, joiden salaamisella voidaan pyrkiä esim. palkkakilpailun estämiseen.

Lakiluonnoksen 6 § sisältää poikkeuksen liikesalaisuuden oikeudettomaan ilmaisemiseen. Pykälässä on lueteltu ne tahot, joille työntekijä saa ilmaista liikesalaisuuden. Näitä tahoja ovat luottamusmies, luottamusvaltuutettu ja muu lain tai työehtosopimuksen mukainen edustaja. Perustelutekstissä on todettu, että ”pykälällä ei näin ollen ole tarkoitus muuttaa nykytilaa siitä, missä tilanteessa työntekijällä on avustajaa tai asiamiestä käyttäessään oikeus ilmaista tälle työnantajan liikesalaisuus”. Työntekijän oikeusturvan kannalta hänellä on oltava mahdollisuus keskustella oikeudellisesta tilanteestaan ja edustaan muidenkin edustajien tai avustajien kanssa kuin niiden, jotka nyt on ehdotetussa lakitekstissä mainittu. Perustelutekstissä ilmaistu ajatus olisi sen tähden ja asianmukaisen lainsäädäntötekniikan vuoksi sisällytettävä itse lakitekstiin.

LÄÄKÄRIKARTELLI RY

Marjo Parkkila-Harju

Laura Lindholm